

CHEMIA-BOMAR

KARTA CHARAKTERYSTYKI

sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH)

Strona
1 z 12

Edycja
06

Data wydania
23.09.2011

Data aktualizacji
24.03.2016

SEKCJA 1. IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI/MIESZANINY I IDENTYFIKACJA SPÓŁKI/PRZEDSIĘBIORSTWA

1.1. Identyfikator produktu

Nazwa handlowa produktu: **ELEKTROLIT DO AKUMULATORÓW**

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane:

1.2.1. Istotne zidentyfikowane zastosowania:

Elektrolit do akumulatorów ołowiowych.

1.2.2. Zastosowania odradzane:

Brak dostępnych danych

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki:

Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe "Chemia - Bomar" Edward Marciniak

Adres: 49 – 345 Skorogoszcz, Chróścina 6C

Telefon/fax: +48 77 4121-033, 4111-033, 4121022

e-mail: biuro@plyny.pl

www.plyny.pl

Osoba odpowiedzialna za kartę: Stanisław Marciniak, e-mail: biuro@plyny.pl

1.4. Numer telefonu alarmowego:

+48 58 682 04 04 – Pomorskie Centrum Toksykologii Gdańsk

+48 22 619 66 54 – Biuro Informacji Toksykologicznej Warszawa

+48 61 847 69 46 – Ośrodek Informacji Toksykologicznej Poznań

+48 12 411 99 99 – Ośrodek Informacji Toksykologicznej Collegium Medicum UJ Kraków

SEKCJA 2. IDENTYFIKACJA ZAGROZEŃ

2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny:

Zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008

Skin Corr. 1A – Działanie żrące na skórę kategoria zagrożenia 1A z przypisanym zwrotem określającym rodzaj zagrożenia: H314 Powoduje poważne oparzenia skóry oraz uszkodzenia oczu

Zagrożenia dla zdrowia:

Wdychanie – produkt w postaci mgły i dymów wywołuje ból, łzawienie oczu, oparzenia spojówek, rogówki, ból gardła, kaszel, skurcz głośni, obrzęk krtani, obrzęk płuc. Na skutek skurczu głośni może nastąpić śmierć.

Spożycie – wywołuje oparzenia jamy ustnej, gardła, przełyku, żołądka, krwotok z przewodu pokarmowego, wstrząs

Skóra – wywołuje oparzenia termiczne (reakcja egzotermiczna z wilgotną skórą), jak i chemiczne. Stopień oparzeń zależy od czasu kontaktu i stężenia produktu

Oczy – może wywołać poważne oparzenia powiek i trwałe uszkodzenie. Może powodować trwałe zmętnienie rogówki i utratę zdrowia.

Zagrożenie dla środowiska: produkt nie klasyfikowany jako stwarzający zagrożenie dla środowiska, ze względu na niskie pH stwarza zagrożenie dla organizmów wodnych w przypadku przedostania się w dużych ilościach do wód

Zagrożenia fizyczne/chemiczne: produkt silnie kwaśny, w kontakcie z produktami alkalicznymi może dojść do silnie egzotermicznej reakcji zobojętniania, rozcieńczanie produktu wodą może doprowadzić do jego wrzenia i wyrzucenia go z pojemnika. Działa korodująco na metale z wydzieleniem palnego wodoru.

Zagrożenie pożarowe: produkt nie jest palny

 CHEMIA-BOMAR	KARTA CHARAKTERYSTYKI sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH)			Strona 2 z 12
	Edycja 06	Data wydania 23.09.2011	Data aktualizacji 24.03.2016	

2.2. Elementy oznakowania

Zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008

Piktogram:

Hasło ostrzegawcze: Niebezpieczeństwo

Zwroty określające rodzaj zagrożenia:

H314 Powoduje poważne oparzenia skóry oraz uszkodzenia oczu

Zwroty określające środki ostrożności:

Ogólne:

P101 W razie konieczności zasięgnięcia porady lekarza należy pokazać pojemnik lub etykietę

Zapobieganie:

P260 Nie wdychać mgły/par/rozpylonej cieczy

P280 Stosować rękawice ochronne/odzież ochronną/ochronę oczu/ochronę twarzy

Reagowanie:

P301 + P330 + P331 W PRZYPADKU POŁKNIECIA: Wypłukać usta. NIE wywoływać wymiotów.

P303 + P361 + P353 W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ (lub z włosami): Natychmiast zdjąć całą zanieczyszczoną odzież. Spłukać skórę pod strumieniem wody/prysznicem.

P304 + P340 W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO DRÓG ODDECHOWYCH: wyprowadzić lub wynieść poszkodowanego na świeże powietrze i zapewnić mu warunki do swobodnego oddychania.

P305 + P351 + P338 W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać

Przechowywanie:

-

Usuwanie:

P501 Zawartość/pojemnik usuwać do firm posiadających odpowiednie uprawnienia, zgodnie z krajowymi / międzynarodowymi przepisami

Składniki stwarzające zagrożenie: kwas siarkowy(VI) 38 % wag.

2.3. Inne zagrożenia:

Produkt nie spełnia kryteriów PBT lub vPvB zgodnie z załącznikiem XIII rozporządzenia REACH.

SEKCJA 3. SKŁAD/INFORMACJA O SKŁADNIKACH

3.1. Substancje

Produkt jest substancją. Skład: kwas siarkowy o stężeniu 38 % wag., woda destylowana.

Klasyfikację substancji stwarzających zagrożenie zawartych w produkcie podano zgodnie z tabelą 3.1 załącznika VI do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z uwzględnieniem jego aktualizacji, danych REACH, danych literaturowych i producenta.

Nr CAS	Nr WE	Nr indeksowy	REACH numer rejestracyjny	Nazwa chemiczna	Zawartość	Kategorie zagrożenia	Zwroty H
7664-93-9	231-639-5	016-020-00-8	01-2119458838-20-xxxx	kwas siarkowy(VI)* 38 %	-	Skin Corr. 1A	H314

	KARTA CHARAKTERYSTYKI sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH)			Strona 3 z 12
	Edycja 06	Data wydania 23.09.2011	Data aktualizacji 24.03.2016	

* - substancja, dla której określono wspólnotowe najwyższe dopuszczalne stężenia w środowisku pracy

Pełna treść kategorii i zwrotów zagrożenia podana jest w sekcji 16.

3.2. Mieszaniny

Nie dotyczy

SEKCJA 4. ŚRODKI PIERWSZEJ POMOCY

4.1. Opis środków pierwszej pomocy

Zalecenia ogólne:

W przypadku kontaktu z produktem wywołującym niedyspozycję natychmiast wezwać zawodową służbę zdrowia. Pokazać lekarzowi oznakowanie z karty charakterystyki produktu. Poinformować lekarza o udzielonej pierwszej pomocy poszkodowanemu. Nie podawać niczego doustnie osobie nieprzytomnej. W żadnym wypadku nie wywoływać wymiotów. Jeżeli poszkodowany wymiotuje, obrócić go w pozycji bezpiecznej aby zapobiec ryzyku zadławienia się wymiocinami.

Natychmiast usunąć zanieczyszczoną produktem odzież roboczą.

Środki ochrony dla osoby udzielającej pomocy: odzież kwasoodporna, osłona twarzy oraz w przypadku występowania mgieł kwasu maska z filtrem przeciwko parom kwaśnym

Skażenie skóry: natychmiast zdjąć odzież, skórę zmyć dużą ilością wody nie stosując mydła ani środków zobojętniających, założyć jałowy opatrunek, skontaktować się z lekarzem.

Skażenie oczu: przemywać oko bieżącą wodą przy otwartej powiece przez min. 15 minut, natychmiast zasięgnąć porady lekarza.

Narażenie inhalacyjne: wyprowadzić poszkodowanego z miejsca narażenia, zapewnić dostęp świeżego powietrza. Jeżeli poszkodowany nie oddycha, zastosować sztuczne oddychanie. Jeżeli wystąpią problemy z oddychaniem podać tlen. Skonsultować z lekarzem.

Spożycie: nie wywoływać wymiotów, podać do wypicia ok. 500 ml mleka lub białka z jaj kurzych, nie podawać nic innego do picia, skontaktować się z lekarzem. Uwaga: istnieje ryzyko krwotoku lub / i perforacji przewodu pokarmowego.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Ostre objawy – produkt działa żrąco, powoduje rozległe oparzenia, powoduje przekrwienie spojówek, ból i łzawienie oczu, podrażnienie dróg oddechowych, obrzęk płuc, martwicę koagulacyjną skóry i śluzówek oczu i przewodu pokarmowego. W ciężkich oparzeniach wstrząs, hemoliza, uszkodzenie nerek.

Opóźnione objawy – przebarwienie i uszkodzenie szkliwa zębów, przewlekłe zapalenie nosa i gardła. Podrażnienie spojówek. Zapalenie skóry. Powtarzane narażenie może powodować owrzodzenie skóry, zmiany w paznokciach.

Skutki narażenia – brak danych

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Informacja dla lekarza: brak specyficznego antidotum, stosować leczenie objawowe. Produkt silnie kwaśny.

SEKCJA 5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

5.1. Środki gaśnicze

Stosowne środki gaśnicze: CO₂, piany, proszki gaśnicze.

Środki gaśnicze, które nie mogą być używane ze względów bezpieczeństwa: woda. Kwas gwałtownie rozpuszcza się w wodzie z wydzielaniem ciepła tworząc silnie żrące roztwory.

CHEMIA-BOMAR

KARTA CHARAKTERYSTYKI

sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH)

Strona
4 z 12

Edycja
06

Data wydania
23.09.2011

Data aktualizacji
24.03.2016

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

W środowisku pożaru na skutek rozkładu termicznego produktu wydzielają się tlenki siarki, żrące gazy i dymy. Unikać wdychania produktów rozkładu termicznego / spalania – stwarzają poważne zagrożenie dla zdrowia.

5.3. Informacje dla straży pożarnej: stosować niezależny aparat oddechowy oraz odpowiednią kwasoodporną odzież ochronną przeciwpożarową. Nie dopuszczać do przedostania się wody do zbiornika z kwasem.

Zalecenia ogólne: usunąć z zagrożonego obszaru osoby niepowołane, niebiorące udziału w likwidowaniu pożaru. Zbiorniki narażone na działanie wysokiej temperatury chłodzić wodą, o ile to możliwe i bezpieczne usunąć z obszaru zagrożenia. Pozostałości po pożarze i zanieczyszczone środki pogaśnicze usuwać zgodnie odpowiednimi przepisami.

SEKCJA 6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

6.1. Indywidualne środki ostrożności, sprzęt ochronny i procedury w sytuacjach awaryjnych:

Ewakuować personel z zagrożonego rejonu. Unikać wdychania par, kontaktu z oczami i skórą. Zapewnić odpowiednią wentylację w rejonie wycieku lub rozlania produktu. Przy usuwaniu skażenia stosować niezależny aparat oddechowy lub aparat oddechowy dostarczający powietrze oraz pełną odzież ochronną.

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:

Zahamować wyciek produktu, nie dopuszczać do rozprzestrzeniania się produktu w formie handlowej na dużym obszarze oraz do zanieczyszczenia wód gruntowych, zabezpieczyć studzienki ściekowe i kanalizacyjne, nie dopuścić do kontaktu z metalami.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia:

Przy dużych wyciekach miejsce gromadzenia się cieczy obwałować, zebraną ciecz odpompować do kwasoodpornych pojemników. Małe ilości rozlanej cieczy przysypać niepalnym materiałem chłonnym (najlepiej zmielonym wapieniem), zebrać do zamykanego kwasoodpornego pojemnika i przeznaczyć do utylizacji, zanieczyszczoną powierzchnię dokładnie splukać wodą. Miejsce wycieku neutralizować rozcieńczonym roztworem (< 5% wag.) wodorotlenku sodu.

6.4. Odniesienia do innych sekcji:

Indywidualne środki ochrony – sekcja 8
Postępowanie z odpadami – sekcja 13

SEKCJA 7. POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJAMI I MIESZANINAMI ORAZ ICH MAGAZYNOWANIE

7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania:

Prace z produktem należy wykonywać w pomieszczeniach ze sprawnie działającą wentylacją mechaniczną oraz stosować wyciągi w miejscu powstawania oparów, bezwzględnie stosować środki ochrony indywidualnej.

Rozcieńczanie produktu można wykonywać wyłącznie poprzez dodawanie do wody.

Należy zachować ogólnie przyjętą ostrożność w postępowaniu z preparatami chemicznymi.

Higiena przemysłowa:

- zapewnić właściwą wentylację podczas pracy (wentylacja ogólna i miejscowa wywiewna)
- zapewnić stanowisko do płukania oczu i prysznic ratunkowy w przypadku skażenia
- natychmiast zdjąć zanieczyszczoną produktem odzież
- ręce umyć wodą z mydłem przed jedzeniem, paleniem papierosów i po zakończeniu pracy
- nie jeść, nie pić i nie palić podczas pracy z produktem
- należy przestrzegać zwykłych środków ostrożności przy obchodzeniu się z chemikaliami
- natychmiast usuwać uwolniony produkt.

CHEMIA-BOMAR

KARTA CHARAKTERYSTYKI

sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH)

Strona
5 z 12

Edycja
06

Data wydania
23.09.2011

Data aktualizacji
24.03.2016

Specjalne środki zabezpieczające przed pożarem i eksplozją:

Nie ma specjalnych wymagań

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, w tym informacje dotyczące wszelkich wzajemnych niezgodności:

Produkt przechowywać wyłącznie w oryginalnych pojemnikach producenta. Opakowania powinny być wyraźnie i jednoznacznie oznakowane. Magazyn powinien być wyposażony w awaryjną wentylację, nienasiąkliwą, łatwo zmywalną i kwasoodporną podłogę pochyloną w kierunku studzienek ściekowych, ze ścianami pomalowanymi emalią kwasoodporną. Unikać działania na substancje wysokich temperatur. Temperatura składowania 5 – 30°C. Przechowywać wyłącznie z materiałami tej samej klasy niebezpieczeństwa. Nie składować razem z produktami alkalicznymi.

Należy przestrzegać wszystkich ostrzeżeń umieszczonych na etykiecie pojemników, ulotkach dołączonych do produktu oraz przedmiotowej literatury.

7.3. Szczególne zastosowania końcowe:

Elektrolit do akumulatorów

SEKCJA 8. KONTROLA NARAŻENIA/ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

8.1. Parametry dotyczące kontroli:

Wartości graniczne narażenia:

Składnik stwarzający zagrożenie	Nr CAS	NDS, mg/m ³	NDSch, mg/m ³
kwas siarkowy (VI) frakcja torakalna	7664-93-9	0,05	-

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2014r. Poz. 817)

Zalecenia dotyczące procedury monitoringu zawartości składników stwarzających zagrożenie w powietrzu – metodyka pomiarów:

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02 lutego 2011r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2011r. Nr 33, poz. 166)

PN-89/Z-01001/06. Ochrona czystości powietrza. Nazwy, określenia i jednostki. Terminologia dotycząca badań jakości powietrza na stanowiskach pracy.

PN Z-04008-7:2002. Ochrona czystości powietrza. Pobieranie próbek. Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacja wyników.

PN-EN-689: 2002. Powietrze na stanowiskach pracy – wytyczne oceny narażenia inhalacyjnego na czynniki chemiczne przez porównanie z wartościami dopuszczalnymi i strategia pomiarowa.

Oznaczanie składników stwarzających zagrożenie w powietrzu na stanowiskach pracy:

PN-91/Z-04056/02 Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości kwasu siarkowego i trójtlenku siarki.

Oznaczanie kwasu siarkowego i trójtlenku siarki na stanowiskach pracy metodą turbidymetryczną

PN-79/Z-04056/03 Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości kwasu siarkowego. Oznaczanie kwasu siarkowego na stanowiskach pracy metodą miareczkową

Należy zastosować procedury monitorowania stężeń stwarzających zagrożenie komponentów w powietrzu oraz procedury kontroli czystości powietrza w miejscu pracy - o ile są one dostępne i uzasadnione na danym stanowisku - zgodnie z odpowiednimi Polskimi lub Europejskimi Normami z uwzględnieniem warunków panujących w miejscu narażenia oraz odpowiedniej metodologii pomiaru dostosowanej do warunków pracy. Tryb, rodzaj i częstotliwość badań i pomiarów powinny spełniać wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 02 lutego 2011r.

Najwyższe dopuszczalne stężenie w materiale biologicznym DSB:

Dla produktu i jego składników nie określono wartości DSB.

 CHEMIA-BOMAR	KARTA CHARAKTERYSTYKI sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH)			Strona 6 z 12
	Edycja 06	Data wydania 23.09.2011	Data aktualizacji 24.03.2016	

Poziom nie powodujący zmian (DNEL) dla robotników:

Schemat narażenia	Droga	wartość DNEL
Długotrwały – skutki lokalne	Wdychanie	0,05 mg/m ³
Krótkotrwały – skutki lokalne	Wdychanie	0,1 mg/m ³

Przewidywane stężenie niepowodujące zmian w środowisku PNEC:

PNEC woda słodka: 0,003 mg/dm³

PNEC oczyszczalnie ścieków: 8,8 mg/dm³

PNEC osady słodkowodne: 0,002 mg/kg s. m. osadu

8.2. Kontrola narażenia:

Zalecenia w zakresie środków technicznych:

Wentylacja ogólna w razie potrzeby miejscowa instalacja wyciągowa.

Środki ochrony indywidualnej

Konieczność stosowania i dobór odpowiednich środków ochrony indywidualnej powinny uwzględniać rodzaj zagrożenia stwarzanego przez produkt, warunki w miejscu pracy oraz sposób postępowania z produktem. Stosować środki ochrony renomowanych producentów.

Zalecenia odnośnie środków ochrony indywidualnej:

a) Ochrona dróg oddechowych – w normalnych warunkach, przy dostatecznej wentylacji nie jest konieczna, wymagana przy narażeniu na wysokie stężenia par produktu lub wydłużoną ekspozycję na pary produktu. Stosować maskę lub półmaskę skompletowaną z filtropochłaniaczem par organicznych i kwaśnych.

b) Ochrona rąk – wymagane rękawice ochronne. Materiał, z którego wykonane są rękawice musi być nieprzepuszczalny i odporny na działanie produktu. Stosować rękawice ochronne z kauczuku neoprenowego lub nitrylowego. Grubość min. 0,4 – 0,7 mm. Jeśli przewidywany jest długotrwały lub często powtarzający się kontakt z produktem, zalecane jest noszenie rękawic o klasie ochrony 6 (czas przebicia większy niż 480 minut zgodnie z PN-EN 374). Jeśli przewidywany jest tylko krótki kontakt z produktem, zalecane jest noszenie rękawic o klasie ochrony 5 lub wyższej (czas przebicia większy niż 240 minut zgodnie z PN-EN 374). Ponieważ produkt jest mieszaniną składającą się z kilku substancji, to odporności materiałów, z których wykonano rękawice nie można wcześniej wyliczyć i dlatego też musi być ona sprawdzona przed zastosowaniem. Od producenta rękawic należy uzyskać informację na temat czasu przenikania przez nie substancji i taki czas musi być przestrzegany.

Zaleca się regularne zmienianie rękawic i natychmiastową ich wymianę, jeśli wystąpią jakiegokolwiek oznaki ich zużycia, uszkodzenia (rozerwania, przedziurawienia) lub zmiany w wyglądzie (kolorze, elastyczności, kształcie).

c) Ochrona oczu – wymagane okulary, gogle ochronne lub maska twarzowa, nie używać soczewek kontaktowych

d) Ochrona skóry – ochronne ubranie robocze odporne na działanie produktu (kwasoodporne). Stosować odzież kwasoodporną z materiałów powlekanych, rękawice i buty z kauczuku naturalnego

Normy na sprzęt ochronny:

PN-EN 140:2001 Sprzęt ochrony układu oddechowego. Półmaski i ćwierćmaski. Wymagania, badanie, znakowanie

PN-EN 143:2004 Sprzęt ochrony układu oddechowego. Filtry. Wymagania, badanie, znakowanie

PN-EN 149+A1:2010 Sprzęt ochrony układu oddechowego. Półmaski filtrujące do ochrony przed cząstkami. Wymagania, badanie, znakowanie

PN-EN 14387+A1:2010 Sprzęt ochrony układu oddechowego - Pochłaniacze i filtropochłaniacze - Wymagania, badanie, znakowanie

PN-EN 374-1:2005 Rękawice chroniące przed substancjami chemicznymi i mikroorganizmami. Część 1: Terminologia i wymagania

PN-EN 374-2:2005 Rękawice chroniące przed substancjami chemicznymi i mikroorganizmami. Część 2: Wyznaczanie odporności na przesiąkanie

PN-EN 374-3:2005 Rękawice chroniące przed substancjami chemicznymi i mikroorganizmami. Część 3: Wyznaczanie odporności na przenikanie substancji chemicznych

PN-EN 166:2005 Ochrona indywidualna oczu. Wymagania

CHEMIA-BOMAR

KARTA CHARAKTERYSTYKI

sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH)

Strona
7 z 12

Edycja
06

Data wydania
23.09.2011

Data aktualizacji
24.03.2016

PN-EN 14605+A1:2010 Odzież chroniąca przed ciekłymi chemikaliami. Wymagania dotyczące odzieży ochraniającej całe ciało, z połączeniami nieprzepuszczającymi cieczy w postaci płynnej (Typ 3) lub rozpylonej (Typ 4), łącznie z wyrobami zapewniającymi tylko częściową ochronę ciała (Typy PB[3] i PB[4])
PN-EN ISO 20344:2012 Środki ochrony indywidualnej. Metody badania obuwia

Stosowane środki ochrony indywidualnej muszą spełniać wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 28.12.2005 r. (Dz. U. Nr 259, poz. 2173) oraz dyrektywy 89/686/WE (wraz z późn. zm.).

Gdy stężenie substancji stwarzających zagrożenie jest ustalone i znane, doboru środków ochrony indywidualnej należy dokonywać z uwzględnieniem stężenia substancji występującego na danym stanowisku pracy, czasu narażenia, czynności wykonywanych przez pracownika oraz zaleceń podanych przez producenta środka ochrony indywidualnej. W sytuacji awaryjnej lub gdy stężenie substancji na stanowisku nie jest znane, stosować środki ochrony indywidualnej izolujące organizm (kombinezon gazoszczelny skompletowany z izolującym sprzętem ochrony układu oddechowego).

Pracodawca jest obowiązany zapewnić, aby stosowane środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze posiadały właściwości ochronne i użytkowe oraz zapewnić odpowiednie ich pranie, konserwację, naprawę i odkażanie.

Kontrola narażenia środowiska:

Nie dopuszczać do rozprzestrzeniania się produktu na dużym obszarze oraz do zanieczyszczeń wód gruntowych.

SEKCJA 9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych:

Postać:	bezbarwna do jasnożółtej ciecz
Zapach:	charakterystyczny, drażniący
Próg zapachu:	nie oznaczono
pH (10 % roztwór wodny, 20°C):	< 0,5
Temperatura topnienia/krzepnięcia:	nie oznaczono
Początkowa temperatura wrzenia i zakres temperatur wrzenia:	ok. 340°C
Temperatura zapłonu:	brak danych
Szybkość parowania:	brak danych
Palność:	niepalny
Górna/dolna granica palności lub górna/dolna granica wybuchowości:	brak danych
Prężność par:	2,8 hPa w 180°C
Gęstość par:	brak danych
Gęstość (23°C):	1,30 – 1,40 g/cm ³
Rozpuszczalność w wodzie:	całkowita z wydzieleniem dużych ilości ciepła
Rozpuszczalność w innych rozpuszczalnikach:	brak danych
Współczynnik podziału: n-oktanol/woda:	brak danych
Temperatura samozapłonu:	brak danych
Temperatura rozkładu:	brak danych
Lepkość:	nie oznaczono
Właściwości wybuchowe:	nie dotyczy
Właściwości utleniające:	nie wykazuje

9.2. Inne informacje: brak danych

SEKCJA 10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

 CHEMIA-BOMAR	KARTA CHARAKTERYSTYKI sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH)			Strona 8 z 12
	Edycja 06	Data wydania 23.09.2011	Data aktualizacji 24.03.2016	

10.1. Reaktywność:

Reaguje z metalami w wydzieleniu wodoru, reaguje z zasadami z wydzieleniem ciepła

10.2. Stabilność chemiczna:

Produkt stabilny w normalnych warunkach otoczenia (patrz sekcja 7 – warunki przechowywania)

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji:

Reakcja zobojętniania i rozcieńczania wodą przebiega z wydzieleniem dużych ilości ciepła

10.4 Warunki, których należy unikać:

Duża wilgotność powietrza, podgrzewanie do temperatury 150°C

10.5. Materiały niezgodne:

Metale lekkie, chlorany, nadchlorany, fosfor, kwas chlorosulfonowy, fluorowodorowy, solny, substancje organiczne szczególnie nitropochodne, alkalia

10.6 Niebezpieczne produkty rozkładu:

Tlenki siarki, wodór.

SEKCJA 11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych:

Toksyczność ostra:

Toksyczność ostra doustnie LD50 (człowiek) 135 mg/kg

Toksyczność ostra doustnie LD50 (szczur) 2140 mg/kg

Toksyczność ostra dermalnie: brak danych dla produktu

Toksyczność ostra inhalacyjnie LC50: 510 mg/dm³/2h

Toksyczność ostra doustnie: ATE (oszacowane) > 2000 mg/kg – produkt nie jest klasyfikowany jako stwarzający zagrożenie toksycznością ostrą po połknięciu wg Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008

Toksyczność ostra kontakt ze skórą: ATE (oszacowane) > 2000 mg/kg – produkt nie klasyfikowany jako stwarzający zagrożenie toksycznością ostrą w kontakcie ze skórą wg Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008

Toksyczność ostra inhalacyjnie: ATE (oszacowane) > 5 mg/dm³/4h (mgły) – produkt nie klasyfikowany jako stwarzający zagrożenie toksycznością ostrą przy wdychaniu wg Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008

Działanie żrące/ drażniące na skórę: produkt klasyfikowany jako żrący (kategoria zagrożenia 1A)

Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy: produkt klasyfikowany jako żrący (kategoria zagrożenia 1)

Działanie uczulające na drogi oddechowe lub skórę: produkt nie klasyfikowany jako uczulający

Działanie mutagenne na komórki rozrodcze: produkt nie zawiera składników stwarzających zagrożenie umieszczonych w wykazie substancji i produktów o działaniu mutagennym

Działanie rakotwórcze: produkt nie zawiera składników stwarzających zagrożenie umieszczonych w wykazie substancji i produktów o działaniu rakotwórczym

Szkodliwe działanie na rozrodczość: produkt nie zawiera składników stwarzających zagrożenie umieszczonych w wykazie substancji i produktów o działaniu szkodliwym na rozrodczość

Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe: brak danych

Działanie toksyczne na narządy docelowe – powtarzane narażenie: brak danych

Zagrożenie spowodowane aspiracją: brak danych

Potencjalne skutki zdrowotne:

Wdychanie – produkt w postaci mgły i dymów wywołuje ból, łzawienie oczu, oparzenia spojówek, rogówki, ból gardła, kaszel, skurcz głośni, obrzęk krtani, obrzęk płuc. Na skutek skurczu głośni może nastąpić śmierć.

Spożycie – wywołuje oparzenia jamy ustnej, gardła, przełyku, żołądka, krwotok z przewodu pokarmowego, wstrząs

Skóra – wywołuje oparzenia termiczne (reakcja egzotermiczna z wilgotną skórą), jak i chemiczne. Stopień

	KARTA CHARAKTERYSTYKI sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH)			Strona 9 z 12
	Edycja 06	Data wydania 23.09.2011	Data aktualizacji 24.03.2016	

oparzeń zależy od czasu kontaktu i stężenia produktu

Oczy – może wywołać poważne oparzenia powiek i trwałe uszkodzenie. Może powodować trwałe zmętnienie rogówki i utratę zdrowia.

SEKCJA 12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

12.1. Toksyczność

Toksyczność ostra dla ryb: flądra: 100 – 300 mg/dm³ test 48 godz.

Toksyczność ostra dla bezkręgowców wodnych: rozwielitka 29 mg/dm³ test 24 godz.

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu:

Brak danych

12.3. Zdolność do biokumulacji:

Brak danych

12.4. Mobilność w glebie:

Brak danych

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB:

Produkt i jego składniki nie spełniają kryteriów PBT lub vPvB zgodnie z załącznikiem XIII rozporządzenia REACH.

12.6. Inne szkodliwe skutki działania:

Powoduje zwęglenie substancji organicznych, niszczenie tkanek roślinnych i zwierzęcych. Ze względu na bardzo niskie pH stanowi zagrożenie dla środowiska. Dołożyć wszelkiej staranności, by produkt w formie handlowej nie przedostał się do gleby, źródeł wody pitnej, zbiorników wodnych itp.

SEKCJA 13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów:

Odpad produktu:

Porozumieć się z dostawcą produktu w sprawie możliwości przerobu odpadów. Jeśli nie ma takiej możliwości, przekazać do utylizacji w zakładzie posiadającym zezwolenie w zakresie zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów. Przestrzegać wszystkich państwowych i lokalnych przepisów ochrony środowiska. Odpad produktu neutralizować 10 % mlekiem wapiennym stosowanym w nadmiarze lub innymi związkami wapnia (wapno palone, hydratyzowane, węglan wapnia)

Kod odpadu: 06 01 01* – Kwas siarkowy i siarkawy

Usuwanie zużytych opakowań:

Odzysk (recykling) lub unieszkodliwianie odpadów opakowaniowych przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami. Opakowania jednorazowego użytku należy przekazać do upoważnionego odbiorcy opakowań. Opakowania wielokrotnego użytku, po oczyszczeniu, można powtórnie wykorzystać. Nieoczyszczone pojemniki likwidować jak odpady produktu. Tylko opakowania całkowicie opróżnione mogą być przeznaczone do recyklingu.

Kod odpadu: 15 01 10* – opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone.

SEKCJA 14. INFORMACJE DOTYCZĄCE TRANSPORTU

CHEMIA-BOMAR

KARTA CHARAKTERYSTYKI

sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH)

Strona
10 z 12

Edycja
06

Data wydania
23.09.2011

Data aktualizacji
24.03.2016

- 14.1 Numer UN (numer ONZ): 2796
- 14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN: KWAS SIARKOWY zawierający nie więcej niż 51% kwasu
- 14.3 Klasa(-y) zagrożenia w transporcie: 8
- 14.4 Grupa opakowaniowa: II
- 14.5 Zagrożenie dla środowiska: nie
- 14.6 Szczególne środki ostrożności dla użytkowników: patrz sekcja 7.1
- Transport lądowy ADR**
- Kod klasyfikacyjny towaru niebezpiecznego: C1
- Numer nalepki ostrzegawczej: 8
- Instrukcja pakowania: P 001
- Kod przejazdu przez tunele: E
- 14.7 Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL i kodeksem IBC:
- Kod IBC: brak danych

SEKCJA 15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny:

- Ustawa z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2011r. Nr 63, poz. 322)
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1907/2006 z dnia 18.12.2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywę 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (GHS)
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 790/2009 z dnia 10 sierpnia 2009r. dostosowujące do postępu naukowo-technicznego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (1 ATP)
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 286/2011 z dnia 10 marca 2011r. dostosowujące do postępu naukowo-technicznego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (2 ATP)
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 618/2012 z dnia 10 lipca 2012 r. dostosowujące do postępu naukowo-technicznego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (3 ATP)
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 487/2013 z dnia 8 maja 2013r. dostosowujące do postępu naukowo-technicznego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (4 ATP)
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 944/2013 z dnia 2 października 2013r. dostosowujące do postępu naukowo-technicznego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (5 ATP)
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 605/2014 z dnia 5 czerwca 2014 r. zmieniające, w celu włączenia zwrotów określających zagrożenie i zwrotów określających środki ostrożności w języku chorwackim oraz dostosowania do postępu naukowo-technicznego, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (6 ATP)
- Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia z dnia 6 czerwca 2014 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2014r. Poz. 817)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02 lutego 2011r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2011r. Nr 33, poz. 166)
- Tekst jednolity Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 sierpnia 2003r. „W sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy” (Dz. U. z 2003r. Nr 169, poz. 1650)

	KARTA CHARAKTERYSTYKI sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH)			Strona 11 z 12
	Edycja 06	Data wydania 23.09.2011	Data aktualizacji 24.03.2016	

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. z 2005r. Nr 11, poz. 86)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. z 2005r. Nr 259, poz. 2173)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010r. „W sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu” (Dz. U. z 2010r., Nr 16, Poz. 87)
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2001r. Nr 62, poz. 627)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014r. „w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego” (Dz. U. z 2014r., poz. 1800)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014r. „W sprawie katalogu odpadów” (Dz. U. z 2014r., poz. 1923)
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2013r. „O gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi” (Dz. U. z 2013r. poz. 888)
- Oświadczenie rządowe z dnia 26 marca 2015r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957r. (Dz. U. z 2015r., poz. 882)

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego:

Dla produktu nie została dokonana ocena bezpieczeństwa chemicznego

SEKCJA 16. INNE INFORMACJE

Objaśnienia kategorii i zwrotów zagrożenia dotyczących substancji stwarzających zagrożenie wchodzących w skład produktu:

Skin. Corr. 1A Działanie żrące/drażniące na skórę, kategoria zagrożenia 1A

H314 Powoduje poważne oparzenia skóry oraz uszkodzenia oczu

Wyjaśnienie skrótów i akronimów stosowanych w karcie charakterystyki:

CAS – Chemical Abstracts Service

WE – numer przypisany substancji chemicznej w Europejskim Wykazie Istniejących Substancji o Znaczeniu Komercyjnym lub w Europejskim Wykazie Notyfikowanych Substancji Chemicznych, lub w wykazie substancji chemicznych wymienionych w publikacji "No-longer polymers"

NDS – najwyższe dopuszczalne stężenie substancji szkodliwej dla zdrowia w środowisku pracy

NDSch – najwyższe chwilowe dopuszczalne stężenie substancji szkodliwej dla zdrowia w środowisku pracy

PBT – trwałość, zdolność do biokumulacji i toksyczność

vPvB – bardzo duża trwałość i bardzo duża zdolność do biokumulacji

DNEL – poziom nie powodujący zmian

PNEC – przewidywane stężenie niepowodujące zmian w środowisku

DSB – dopuszczalne stężenie w materiale biologicznym

LD50 – dawka powodująca 50% przypadków śmiertelnych

LC50 – stężenie powodujące 50% przypadków śmiertelnych

EC50 – stężenie powodujące 50% reakcję przeżyciową

Numer UN – numer rozpoznawczy materiału (numer ONZ, numer UN)

ADR – europejska umowa dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych

Kartę charakterystyki sporządzono zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH).

Klasyfikacji produktu dokonano na podstawie zawartości składników stwarzających zagrożenie zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającym i uchylającym dyrektywy

 CHEMIA- BOMAR	KARTA CHARAKTERYSTYKI sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH)			Strona 12 z 12
	Edycja 06	Data wydania 23.09.2011	Data aktualizacji 24.03.2016	

67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006.

Szkolenia: Osoby mające styczność z produktem przed przystąpieniem do pracy, należy przeszkolić odnośnie właściwości i sposobu postępowania z w/w produktem.

Zalecenia i ograniczenia stosowania: Stosować zgodnie z etykietą-instrukcją

Możliwość uzyskania dalszych informacji: Dodatkowe informacje dotyczące bezpieczeństwa dostępne u producenta

Źródła danych na podstawie których opracowano kartę charakterystyki: karta została opracowana na podstawie kart charakterystyk poszczególnych składników, danych literaturowych oraz posiadanej wiedzy i doświadczenia, z uwzględnieniem aktualnie obowiązujących przepisów.

ECHA European Chemicals Agency

Zastrzeżenia:

Dane zawarte w karcie należy traktować wyłącznie jako pomoc dla bezpiecznego postępowania w transporcie, dystrybucji, stosowaniu i przechowywaniu. Użytkownik ponosi odpowiedzialność wynikającą z niewłaściwego wykorzystania informacji zawartych w Karcie lub niewłaściwego zastosowania produktu.

Kartę charakterystyki sporządził: dr Piotr Mikołajewicz

Karta opracowana przez: F.U. VELA (biuro@vela-doradztwo.pl) na zlecenie firmy Chemia-Bomar

Aktualizacja z dnia 24.03.2016 dotyczy sekcji 1 – 16.